

Сучасні моделі дошкільної освіти



План:

1. Моделі дошкільної освіти
2. Індивідуально-зорієнтована модель
3. Орієнтовані критерії і показники індивідуального розвитку
4. Концепція ампліфікації
5. Порівняння компонентів фронтально-, та індивідуально-зорієнтовани моделей ДО

Моделі дошкільної освіти

Сьогодні, індивідуальний підхід тлумачать як психолого-педагогічний принцип, що здійснюється в навчальний закладах з обов'язковим урахуванням індивідуальних особливостей дитина та умов її життя.

Отже, виокремлюють такі моделі дошкільної освіти, як:

- індивідуально зорієнтована;
- фронтально зорієнтована



Індивідуально-зорієнтована модель дошкільної освіти

Основні принципи індивідуально зорієнтованої моделі дошкільної освіти:

- Принцип гуманістичного спрямування. Виявляється в безумовному прийнятті особистості дитини, у відмові від будь-якого насильства, у наданні можливості вибору, у відмові від, категоричних оцінок діяльності та поведінки;
- Принцип оптимального співвідношення. Вимагає оптимального поєднання активних дій дорослих; збалансованого використання різних типів, видів та форм організації занять, методів і прийомів роботи; ознайомлення дітей з надбанням різних національних культур;
- Принцип цілісності, інтегрованості дитячої індивідуальності. Означає необхідність сприйняття педагогом дитини не як набору окремих характеристик, а як цілісного, унікального утворення; відмову від розподілу індивідуальності на окремі складові за умови врахування провідних індивідних, особистісних якостей;

- Принцип поєднання індивідуального та соціального. Організація індивідуально зорієнтованої дошкільної освіти має базуватися на індивідуальній, а разом з тим і соціальній, суспільній засадах. Лише в певній спільноті людина стає індивідуальністю і сповна розвиває свої можливості; водночас індивідуальний розвиток кожної людини сприяє загальному поступові суспільства;
- Принцип відповідності предметно-ігрового середовища особливостям індивідуального розвитку кожної дитини. Виявляється в піклуванні педагогів та батьків про наявність у групі, в приміщеннях дошкільного закладу, розвивального, доступного, варіативного, мобільного, трансформованого, спів розмірного обладнання і доцільне використання його.



Орієнтовані критерії і показники Індивідуального розвитку

- Індивідуальний розвиток. Вік, стать, загальний фізичний розвиток, дефекти фізичного розвитку, стан здоров'я; стан розвитку аналізаторів, дефекти сенсорного розвитку; стан нервової, темперамент, задатки і здібності;
- Особистий розвиток. Самовідданість – ставлення до себе, значущість думки іншого про себе; наявність мети та реальність її досягнення;; самостійність у виборі та прийнятті рішень; прагнення до само актуалізації й особистісного самозбереження, самоповага;
- Соціально-етнічний розвиток – бажання встановлювати контакти з тими, хто тебе оточує, підтримувати ініціативу інших до спілкування; знання норм та правил поведінки, їх реалізація у власній поведінці; які, дії та вчинки сприймаються позитивно, а які негативно.



- Емоційно-почуттєвий розвиток – сформованість довільності психічних процесів; уміння долати труднощі; зосереджуватися; здатність регулювати (проявляти або стримувати) емоцій, почуттів;
- Потребово – мотиваційний розвиток – провідні потреби та мотиви діяльності; наявність конструктивних мотивів до пізнання довкілля, до спілкування, праці, готовність до майбутньої соціальної позиції – позиції школяра; прояви інтересів до діяльності;
- Інтелектуальний розвиток – наявність оптимального щодо віку, кола знань, уявлень умінь та навичок; розвиненість пізнавальних психічних процесів (мислення, мовлення, пам'яті, уваги, сприймань); сформованість пізнавальної активності, самостійності в оволодінні інформацією;
- Розвиток діяльності. Ігрова діяльність – схильність до певного виду ігор, тривалість гри, входжуваність до ігрового об'єднання, прояви творчості, враження, які відображаються у грі.



Концепція ампліфікації

Для забезпечення індивідуально зорієнтованої дошкільної освіти *найважливішого значення набуває гуманістична психолого-педагогічна концепція ампліфікації*, збагачення розвитку дошкільняти.

За цією концепцією, оптимальні для реалізації потенційних дитини створюються форсованим навчанням, а завдяки збагаченню змісту ігор, спілкування, образотворчої та предметної діяльності. Саме на цих засадах відбувається справжнє становлення дитячої індивідуальності, розвиток найкращих душевних якостей, які згодом увійдуть до золотого фонду зрілої людської особистості.



Порівняння компонентів фронтально- та індивідуально-зорієнтовани моделей ДО

Фронтально зорієнтована дошкільна освіта **Індивідуально зорієнтована дошкільна освіта**

Мета освіти

Дати дітям готові, вироблені дорослими знання, забезпечити умови для сформувані необхідні для розвитку своєрідності навчання у школі вміння та процесів саморозвитку, навички, розширення самовизначення, уявлення про довкілля; внутрішнього зростання виховувати всебічно індивідуальності кожної розвинену особистість за дитини. усталеним стандартом.

Стиль спілкування педагогів з дітьми

Монологічний, авторитарний, зорієнтований на виконання вимог, навчальних завдань; ект-об'єктний (S – O). Діалогічний, демократичний, зорієнтований на зміцнення фізичного та психічного здоров'я і емоційного комфорту, на допомогу в особистісному розвитку; суб'єкт-суб'єктний (S – S).

Провідні методи виховання та навчання

Наказ, покарання, заохочення, моралізування, роз'яснення, зразок ("роби, як я"), дібрані за принципом літератури, спостереження, активного впливу дитину. Самостійна діяльність дітей (у співпраці з дорослими), відверті й щирі бесіди діалогом, художньої літератури, спостереження, надослідно-пошукова діяльність, побудована на основі принципу свободи вибору.

Роль та позиції вихователя

Вихователь – вчитель, вихователь – психолог, інформатор, центральна партнер, помічник, провідна фігура. Позиція – співучасник. Позиція – поміж вгорі та в центрі; діти – внизу, дітей, поряд з ними, на рівні навколо або навпроти. їхніх очей.

Роль помічника вихователя

Няня, прибиральниця, Педагог, який бере участь в технічній працівник освітній роботі

Роль батьків

Виконавці завдань дошкільного закладу. Замовники, активні учасники освітнього процесу.

Програма та методика виховання і навчання

Типова, однакова для всіх. Варіативні, чисельні, в найкращому варіанті – скомплектовані або створені для кожної дитини, зорієнтовані на зони найближчого фізичного та психічного розвитку малят.

Спрямованість дорослих

На підготовку до школи, формування знань, умінь та навичок, на розумовий розвиток. На виховання здорового способу життя, фізичний, особистісний, культурний, творчий, соціальний розвиток, самоцінність дошкільного дитинства, на підготовку до нової, соціальної ситуації розвитку в умовах шкільного навчання.

Темп діяльності

Визначає вихователь. дитина відповідно до характеру діяльності, власних можливостей, інтересів тих, хто її оточує.

Демонстраційний матеріал

Великогабаритний, безальтернативний домінує роздавальним. Відсутній невеликий, варіативний, над поступається роздавальним. або перед

Режим дня

Жорсткий. Гнучкий.

Комплектація груп

За віковою ознакою з індивідуальних та особистісних якостей. За законами психологічної сумісності з урахуванням індивідуальних та особистісних якостей.

Наповнюваність груп

20 – 25 дітей 12- 15 дітей

Загальна характеристика занять

Другорядна форма навчання; Основна форма навчання; переважають імпровізація, проводяться за сценарієм або орієнтація на інтереси та розгорнутим планом; потреби дітей; переважно фронтальні. індивідуальні, парні, під групі.

Наступність

У заміні та методах навчання В однакових поглядах вихователів дошкільних закладів і вчителів початкової школи на виховання та розвиток дітей у позитивному ставленні до дитини, глибокому розумінні її індивідуальності.

Актуалізовані риси характеру

Слухняність, пасивність, несамостійність, тривожність, агресивність, озлобленість. Дитина всупереч системі освіти. Активність, самостійність, допитливість, впевненість у собі, у тих, хто навколо, творчість, своєрідність, відповідальність почуття власної гідності. Дитина розвивається як індивідуальність завдяки розумно організованій освіті.



Дякую за увагу

